Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-18

Ärende
TN 2021-0466

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-123 316 51
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2021-08-31, punkt 17

Svar på skrivelse (S) om att utreda framtidens biljettsortiment

Ärendebeskrivning

Med anledning av skrivelse daterad 2021-04-20 har Socialdemokraterna ställt frågor kopplat till utredning om framtidens biljettsortiment. I detta ärende återkommer trafikförvaltningen härmed med svar på dessa frågor.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse om att utreda framtidens biljettsortiment inkommen från Socialdemokraterna, daterad 2021-04-21.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

Skrivelsen avslutas med tre frågeställningar. Nedan redogörs för trafikförvaltningens pågående arbete samt initiala förslag, analyser och slutsatser i uppdraget *Kollektivtrafiken efter pandemin* i allmänhet och deluppdraget biljettsortiment i synnerhet.

Coronapandemin har inneburit ett omfattande resenärstapp och intäktsbortfall för trafikförvaltningen. Därav har *Kollektivtrafiken under restriktioner* och *Kollektivtrafiken efter pandemin* har etablerats som fokusområde inom trafikförvaltningen i enlighet med verksamhetsplan 2021.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-18

Ärende
TN 2021-0466

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Ett uppdrag till en politiskt blocköverskridande parlamentarisk biljettutredning har beslutats av trafiknämnden 2021-06-15 (TN 2021-0610). Uppdragsbeskrivningen till en sådan utredning avser att se över biljettsystemet och biljettsortimentet med fokus på viktiga ingångsvärden såsom att behålla SL:s ekonomi i balans, att gynna trogna resenärer samtidigt som det ska bidra till ökat resande samt att det ska vara enkelt att göra rätt för sig.

Skrivelsen innehåller följande frågor:

1. *Arbetar trafikförvaltningen med frågan om biljettsortimentet som en del i arbetet med återstarten efter pandemin? Om så är fallet – vilka slutsatser har man hittills dragit?*

Uppdraget *Kollektivtrafiken efter pandemin* är indelat i fem deluppdrag: *Biljettsortiment, Servicetjänster, Mobilitetstjänster, Marknad och Försäljning* samt *Reklamaffär*. Alla med målet att bidra till en ökad konkurrenskraft, ett ökat förtroende för SL och en utvecklad affärssamverkan, vilket ska leda till effekterna en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem och ett resultat i balans.

Deluppdraget arbetar med omvärldsanalyser för att säkerställa att en ny biljettyp svarar mot efterfrågan, genom bl.a. kundinsiktsanalyser, analys av rationalitet, analys av priselasticitet och intäktsanalyser.

2. *Vilka övriga förslag har hittills tagits fram inom förvaltningens arbete för en återstart för kollektivtrafiken efter pandemin?*

I de ovan beskrivna uppdragen sker löpande analyser av bl.a. resenärernas behov av resa med kollektivtrafik och behov av angränsande tjänster och funktioner. I takt med ökade och eventuellt nya kundinsikter planeras för aktiviteter vilka dels bidrar explicit till att återstarta kollektivtrafiken och dels till att i allmänhet uppfylla de mål som finns beskrivna och beslutade i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Exempel på aktiviteter som utvärderas inför förslag om genomförande är bearbetning av företagssektorn med erbjudanden som ska syfta till att ökad försäljning i detta segment. Ett annat exempel är att paketera mikromobilitetslösningar i samband med köp av SL-biljetter. Ett tredje exempel är individualiserad kommunikation i en utvald testgrupp av kunder.

3. *Vilka analyser har gjorts och vilka insatser ska vidtas för att efter pandemin öka kollektivtrafikandelen?*

Trafikförvaltningen genomför ett kontinuerligt analysarbete för att säkerställa att rätt åtgärder tillämpas vid rätt tillfälle för att uppnå förväntningar och mål. Analysarbetet ger nödvändiga och viktiga insikter i vilka de prioriterade behoven är.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-18

Ärende
TN 2021-0466

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

Trafiknämnden

SKRIVELSE
2021-04-20

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Skrivelse om att utreda framtidens biljettsortiment

Kollektivtrafiken i Stockholms län är unik i ett avseende, den används oavsett socioekonomisk bakgrund. Vi ser ett egenvärde i att kollektivtrafikens biljettsortiment används för att skapa större jämlikhet, öka andelen som reser kollektivt och åstadkomma ett jämnare resenärstryck. Kollektivtrafiken finanseras till knappt hälften av skattemedel och till drygt hälften via biljettintäkter och andra intäkter. I frågan om finansieringen av kollektivtrafiksystemet sammanfaller flera viktiga prioriteringar för trafikpolitiken. Strävan efter jämlikhet och låginkomsttagares möjlighet att ta sig fram i hela länet står delvis emot behovet av att finansiera en väl utbyggd och välfungerande kollektivtrafik.

Idag använder den absoluta majoriteten av resenärer olika former av långa periodbiljetter där månadskortet är den vanligaste. Periodbiljetterna är att föredra om man ska resa mycket då de är markant billigare per resa än enkelbiljetterna.

Coronapandemin har påverkat resenärsmönstret. Just nu under pågående pandemi är resandegraden ungefär hälften av vad den var innan pandemin. Utredningar och prognoser för att försöka förutse om resenärerna kommer tillbaka – och i så fall i vilken omfattning – genomförs i hela kollektivtrafiksverige. Men i det här läget är det ingen som riktigt vet. Det man har kunnat se är att acceptansen hos arbetsgivare och viljan hos arbetstagare att arbeta hemma åtminstone delar av veckan, i de yrken det går, har ökat. Det kommer påverka resandet med kollektivtrafiken. Och det innebär också att periodbiljetterna blir mindre attraktiva.

Attraktiva, flexibla biljettlösningar är viktigt för att bibehålla och erövra nya resenärsandelar. Redan innan pandemin minskade kollektivtrafikandelen i Stockholms län till förmån för biltrafiken. Det är en utveckling som måste brytas. Här har biljettsystemet en roll att spela.

I andra regioner har man redan infört nya typer av biljetter, till exempel periodbiljetter med ett bestämt antal resor till lägre pris. Det finns erfarenheter att ta tillvara på från både andra regioner men även andra länder.

Vi socialdemokrater ser även att lågtrafiktaxa är en bra lösning, det innebär att de som kan åka utanför rusningstrafiken premieras om de gör det. Det minskar trängseln och möjliggör för ett jämnare trafikdygn.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi ställa följande frågor:

1. Arbetar trafikförvaltningen med frågan om biljettsortimentet som en del i arbetet med återstarten efter pandemin? Om så är fallet – vilka slutsatser har man hittills dragit?
2. Vilka övriga förslag har hittills tagits fram inom förvaltningens arbete för en återstart för kollektivtrafiken efter pandemin?
3. Vilka analyser har gjorts och vilka insatser ska vidtas för att efter pandemin öka kollektivtrafikandelen?